

Prof. dr. Josef. Opatrný
SIAS FF UK

Posudek diplomové práce

Eva Daříčková, *Italská komunita v Argentině*, 113 str. rkp.

Eva Daříčková sleduje ve své diplomové práci problematiku, která v posledních letech přitahuje stále větší pozornost historiků, sociologů, ale také např. lingvistů, antropologů a dalších odborníků na poli společenských věd. Studium vystěhovalectví či přistěhovalectví už není zkoumáno pouze z hlediska vlivu na demografické trendy v zemích, odkud emigranti odcházeli a kam mířili, ale především s ohledem na jejich začlenění do společnosti, přijímání kultury nové vlasti atd. Speciální zájem o problematiku migrací projevují společnosti v zemích, samozřejmě včetně příslušných odborníků, kde emigrace byla či je významným faktorem národních dějin. Nepřekvapuje proto, že nejvíc prací k problematice migrací vychází ve Spojených státech, typické přistěhovalecké zemi. Za jistou latinskoamerickou obdobu USA je považována Argentina, přičemž významnou skupinu emigrantů představovali v 19. století v obou uvedených zemích Italové.

Tomu pak odpovídá i zájem o italskou migraci i příslušná bibliografie a Daříčková tak mohla vycházet z neobyčejně rozsáhlé sekundární literatury, kterou s potřebnou mírou kritičnosti hodnotí v úvodu diplomové práce. Podle očekávání zde vyzdvihuje zejména práce Fernanda DeVota, považovaného v současné době nejen za nejuznávanějšího odborníka na problematiku migrace v Argentině, ale jednoho z předních badatelů na tomto poli v euroamerickém světě. DeVoto, jehož jméno prozrazuje italský původ rodiny, vydal v roce 2004 práci *Historia de la inmigración en la Argentina*, jíž recenzenti okamžitě označili za text, který bude v příštích letech určovat směr dalšího bádání nejen v oblasti studie imigrace v Argentině, ale metodologicky ovlivňovat i odborníky zabývající se migrací v jiných částech Ameriky. DeVotův vliv je vidět i na práci Daříčkové, která sice segmentuje svůj text jinak než argentinský autor, stejně jako on však sleduje emigraci z různých úhlů, přičemž bere v úvahu jak situaci v zemi původu i zemi cílové.

Na rozdíl od DeVota, který studuje argentinskou imigraci jako celek, se pak Daříčková soustředila na emigraci italskou. V první části sleduje počátky italské emigrace do laplatské oblasti, přičemž podtrhuje její politický charakter. Následující kapitola je přehledem politické a hospodářské situace Itálie, z níž pak vychází analýza masové italské emigrace v druhé polovině devatenáctého století. Daříčková zde upozorňuje na nesprávnost téze spojující

zámořskou emigraci s pauperizací významné části evropského obyvatelstva a odkazuje na situaci nejchudších vrtev v Kalábrii, odkud ocházeli ti nejchudší jako poslední a sledovali tak příklad svých přechůdců z řad nájemců a drobných rolníků.

Značnou pozornost věnovala diplomantka v druhé části práce argentinské imigrační politice a vytváření institucí na ochranu italských imigrantů, jejichž aktivity ovšem sice na jedné straně přistěhovalcům pomáhaly, přitom ovšem brzdily jejich začleňování do společnosti. V závěru pak Daříčková hledá příčiny úspěchů italských emigrantů v Argentině a nachází je jak v masovosti migrace v rozhodující fázi utváření moderní argentinské společnosti, tak v kulturní a jazykové blízkosti italské a argentinské komunity založené na příslušnosti k románské kultuře.

Práce Daříčkové je velmi kvalitní. Autorka prokázala schopnost kritické reflexe stávající literatury a podává plastický obraz italské emigrace do Argentiny v jeho měnící se podobě. Ocenění zaslouží i pokus o zachycení konkrétní cesty z Apeninského poloostrova do jižní části amerického kontinentu a zobrazení úsilí o zařazení do společnosti v podobě nalezení obživy (podkapitolky Cesta do zámoří, 98nn a Hledání práce, 101n). Má jediná připomínka míří k bibliografii, kde bych preferoval rozdělení sekundární literatury do bloků časopisecké studie a knižní publikace. Práci samozřejmě doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm výborně.

V Praze, dne 24. ledna 2007.

Prof. dr. Josef Opatrný

